

शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनप्

एम्स, नवी दिल्ली

कोविड-१९

काळजी घेयात, भियू नाकात
कोरोनाबद्दल भेशटावपि पुरावे पयस करचे,
योग्य गिन्यान घेवचे आनी जाणकार जावचे,
खोकपाचे शिश्टाचार पाळात,
हाताची निवळसाण आनी स्वताची काळजी,
स्वताच्या माद्यमान सावधगिरीचे शब्द पसरात

Translated by

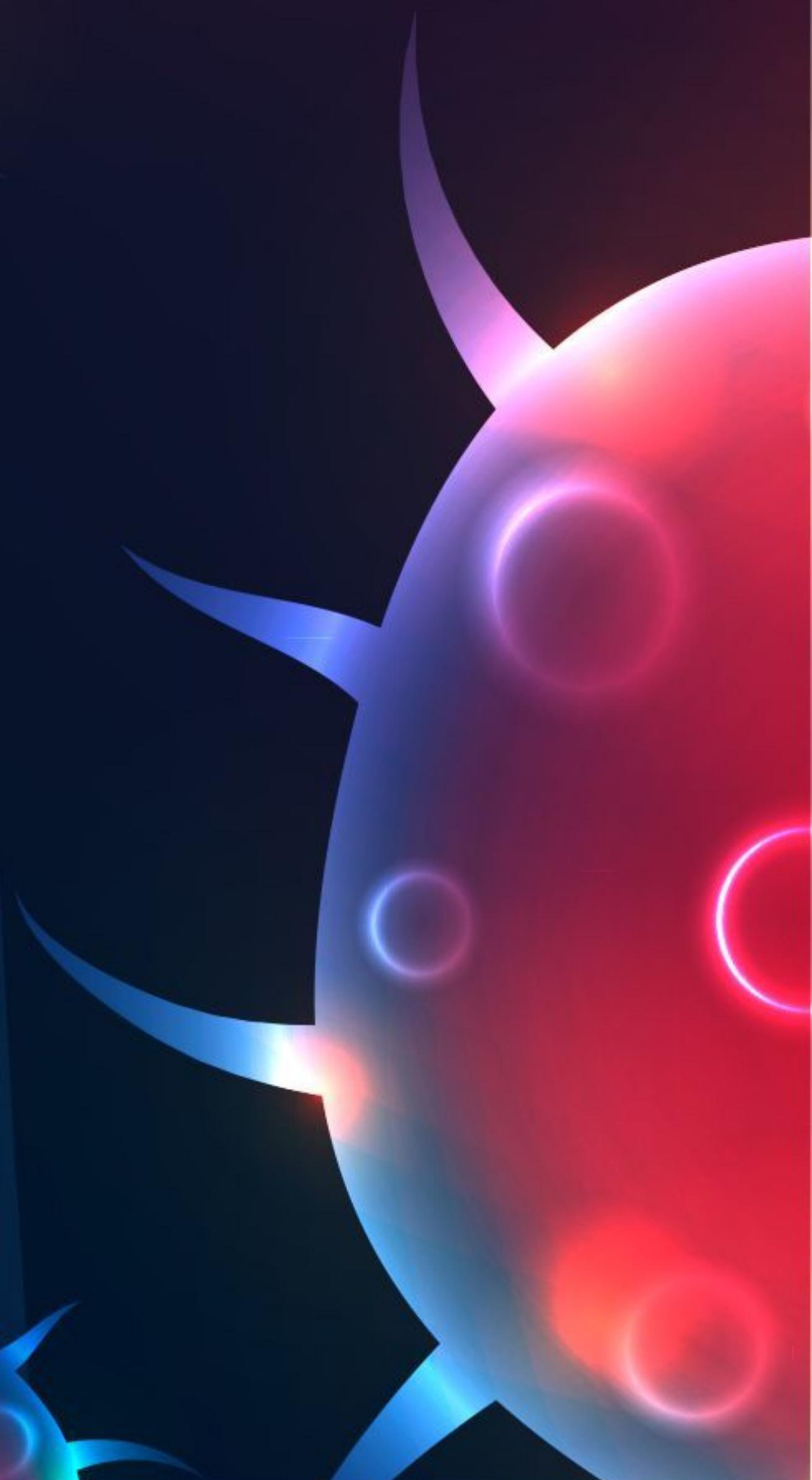
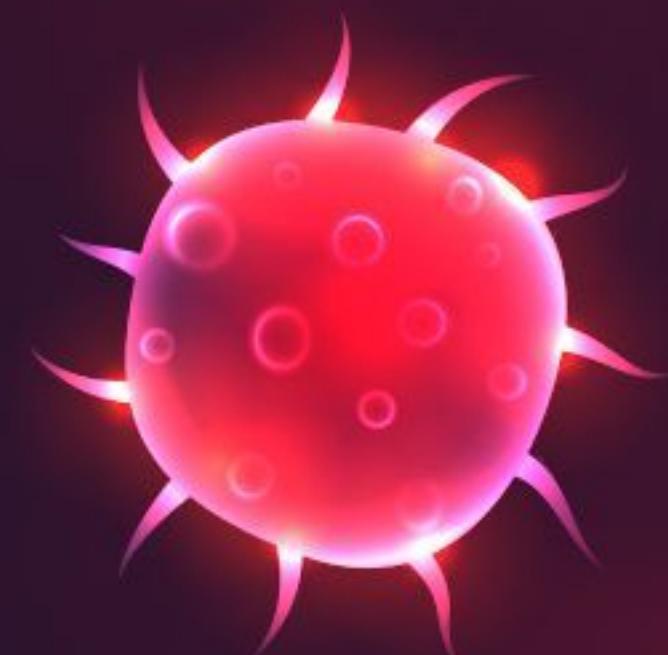
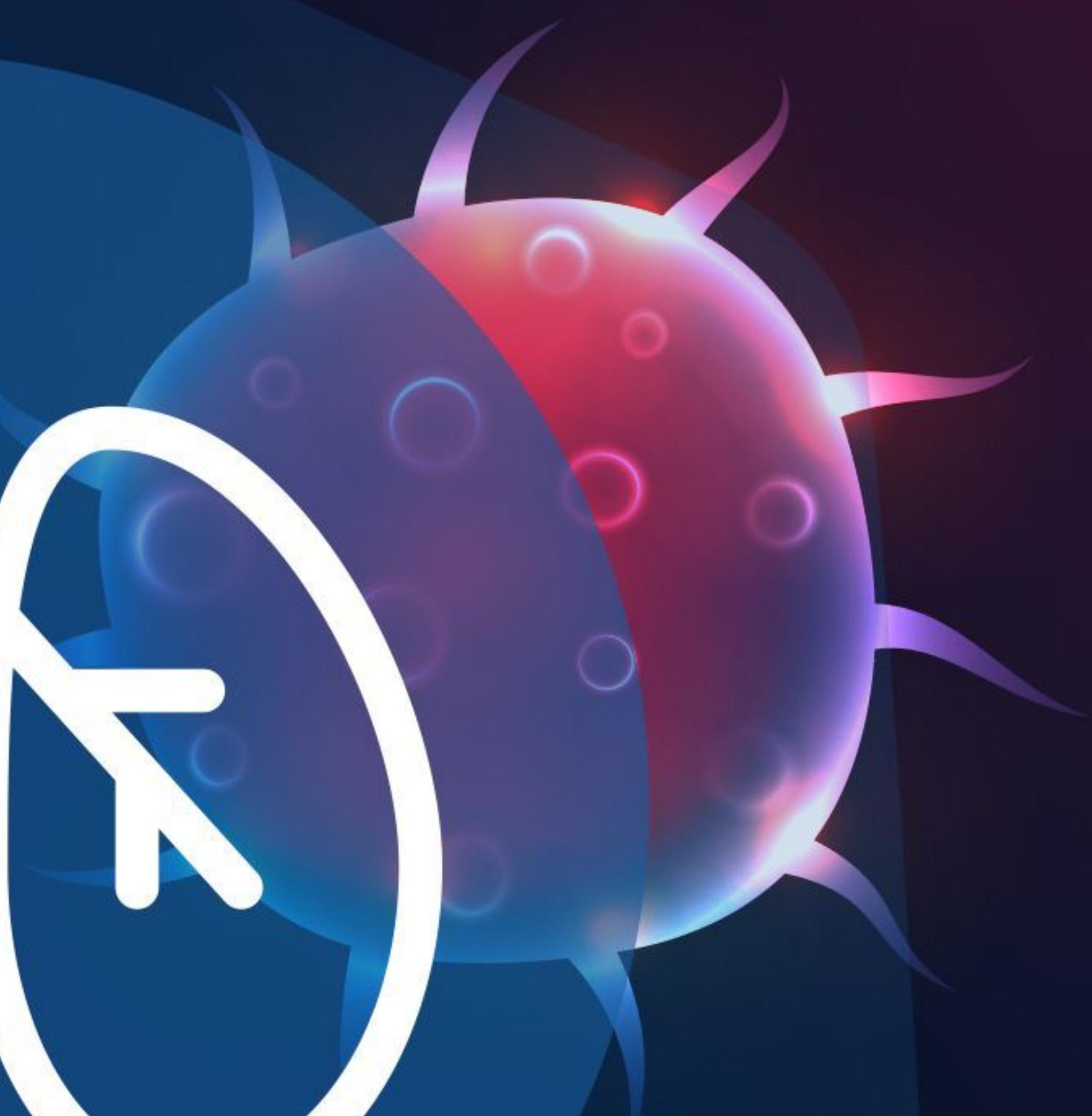
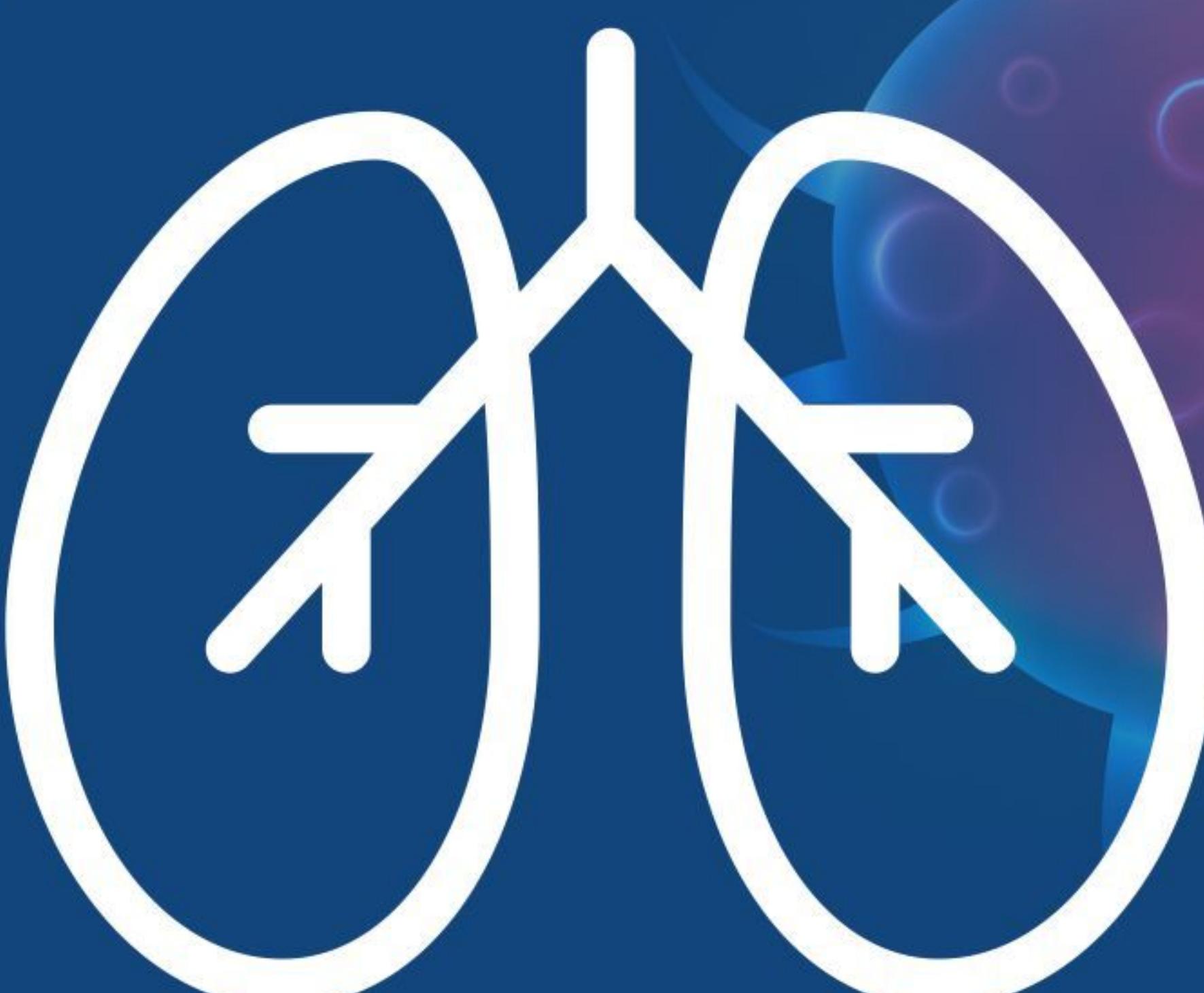
Spoken Tutorial
IIT Bombay

अखिल भारतीय आयुर्विज्ञान संस्थान (एम्स), नवी दिल्ली.

कोविड-१९ (COVID-19) म्हणजे कितें?

कोविड-१९(COVID-19) हो संसर्गीक रोग

जो हालीच कोरोनाबद्दल नव्यान शोध लागिल्ल्या नोवल कोरोना
वायरसाखातीर जाता.

ती कस्तो पक्षरता?

- जेन्ना एक मनीस हे दुयेत भोगता तेन्ना जर तो शिको काडता वा खोकता तेन्ना बरेच थेंबे हवेने पसरून वा जमनीर आनी लागी आशिळ्या वस्तूचेर पडून पसरता.
- जर दुसरो मनीस ताच्या लागी आसा आनी तो हे थेंबे आपल्या स्वासा बरोबर भितर घेता वा त्या वस्तुक हात लावन तो ताच्या तोंडाक आनी दोळ्यांक स्पर्श केल्यार ताका संसर्गीक जावपाक येता.
- १ मीटरच्या कमी अंतराचेर आसत जाल्यार संसर्गीक जाल्या मनशाकडल्यान संसर्गीक जावपाची शक्यता चड आसा.

ज्या मनशक हो रेग जाला ताका किते जाता?

- चडशया लोकांक (८०%) उपचाराची गरज ना कित्याकतर तांची भलायकी स्वताच सुदारता.
- थोड्या प्रमाणात (२०%) रुग्णालयान दाखवचे पडता.
- खूब कमी प्रमाणात (मुखेलपणान जाका खूब दिसापासून आजार आसा) इन्टेन्सिव्ह केअर युनिटांत (आयसीयू) प्रवेश घेवचो लागता.

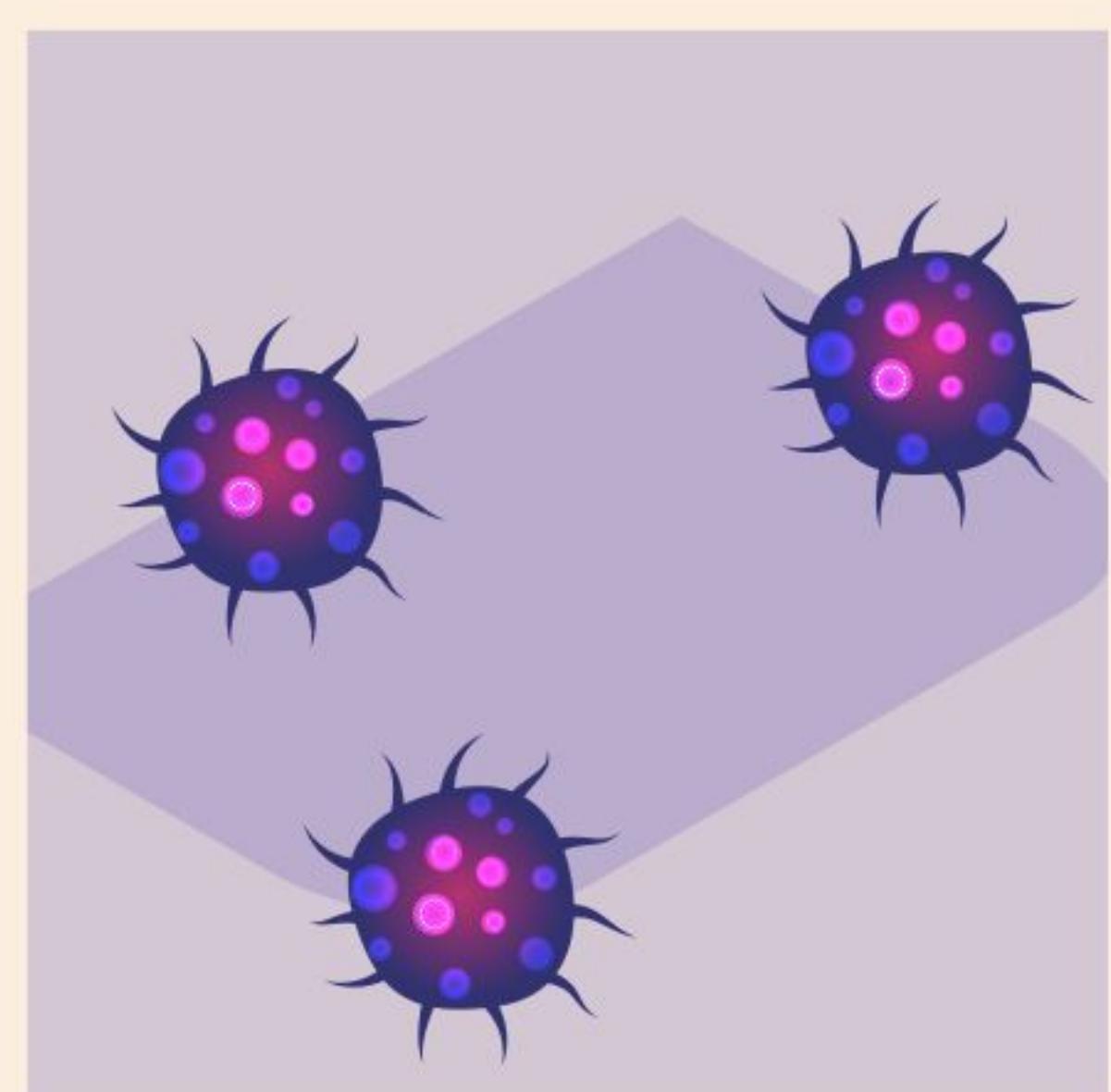
हो रोग प्रसरणाच्यो आयु घट किते? हो भुरग्यांकूय जाता काय?

- हो रोग वयाच्या संगळ्या घटांक जाता.
- हो ल्हान भुरग्यांक तशेच जर घरातल्या दुसऱ्या मनशाक हो रोग आसा ताच्याकडल्यान पसरपाक शकता.
- भुरग्यांमदी हाचे संसर्गीक कमी प्रमाणात आसा.
- जाण्टच्या मनशानी आनी ज्या मनशांक पायलीसावन दुयेता आसा (जशे की उच्च रक्तदाब, हृदय रोग, फुफ्फुसाचो रोग, कर्करोग वा मधुमेह) तांका हे दुयेत जावपाची चड शक्यता आसा.

कोरोना वायरस थळार वा वस्तूर कितले वेळ जगपाक शकता?

- वायरस जाका लागून कोविड-१९ जाता ताचो खयच्या थळाचेर जगपाचो ठरविक वेळ असो ना पूऱ तो बाकीच्या कोरोना वायरस सारखो वागता.
- कोरोना वायरसचो (कोविड -१९ वायरसाबद्दल पयलींची सगळी माहिती मेळून) अब्यास सुचयता कि तो खयच्या थळाचेर थोडी वारा ते खूब दिस पर्यंत जगपाक शकता.
- वेगवेगळ्या वातावरणाक हे बदलपाक शकता (देखीक: थळाचे प्रकार, वातावरणाचो तापमान वा वलसाण).
- जर तुमका दिसता कि थळ संसर्गीत जाला म्हण जाल्यार वायरस मारपाक लागून सादे जंतूनाशक वापरून थळ निवळ करा आनी स्वताक आनी दुसऱ्यांक राखात.
- तुमचे हात अल्कोहल आधाराच्या हँड रब वा शाबणावांगडा उदकान धुयात.
- दोळ्यांक, तोँडाक आनी चेहऱ्याक हात लावपाचे टाळात.

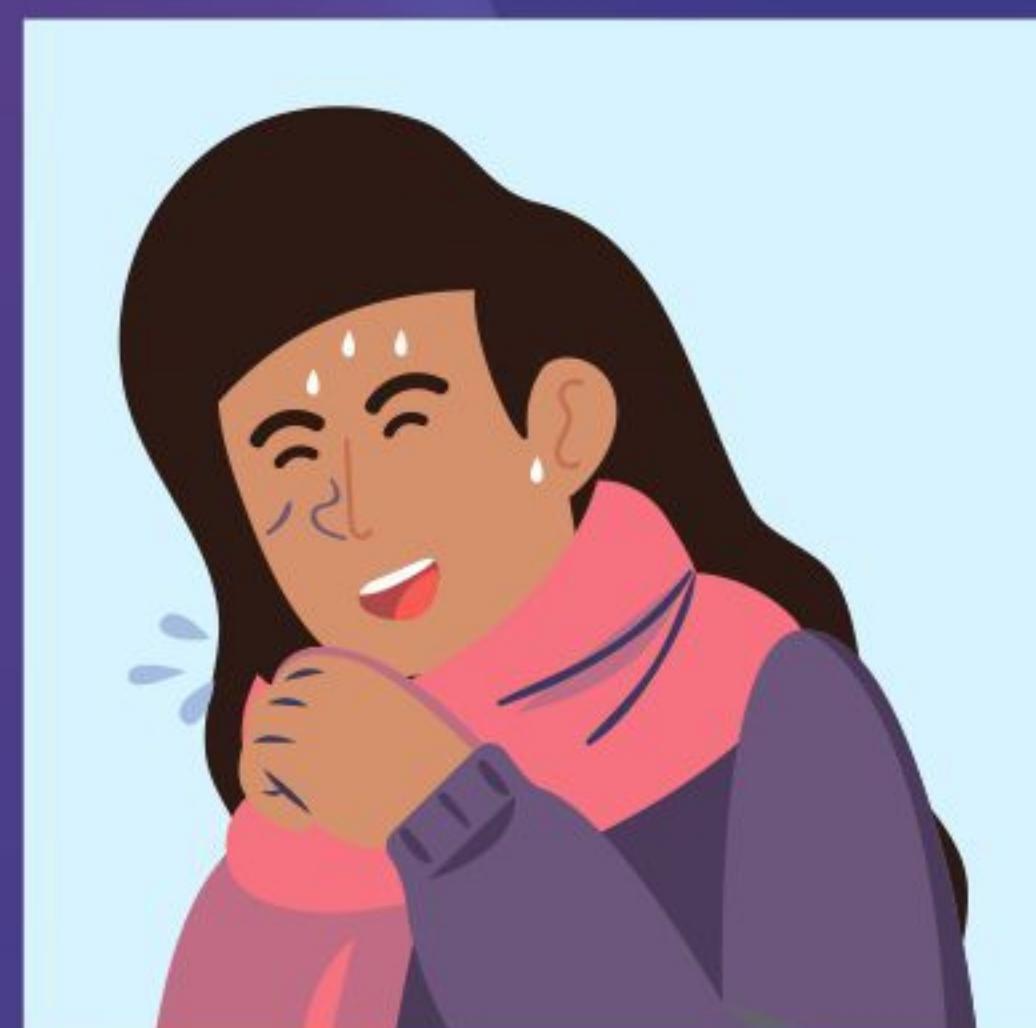
हाचो उद्देश असो आसा कि संसर्गीकाचे पसरण इबाडलेल्या थळावेल्यान तुमच्या हातर आनी चेहऱ्यार/तोँडार/दोळ्यार जावचो न्हय .

हाचि सामान्य लक्षण किते?

लक्षण भितरः

- जोर, तीव्र दुखबल्लो गळो, खोकप आणी स्वास घेवपाक त्रास जावप.
 - हि लक्षणा खायच्या जंतुसंसर्गाक सारखेल्या सामान्य ठंडी, इन्फ्लूएन्झा आदी समान आसता.

Translated by

Spoken Tutorial
IIT Bombay

हावे कोणाक दाखोवणाचे?

जर तुका स्वाससंबंदि संसर्गीकाचे वायटकाराची लक्षणा दिसता जाल्यार तुवें फॅमिली वैजाक दाखोवचे.

आनी ताच्याशीवाय जर:

- कोरोना व्हायरस संसर्गीक जाग्यासवन आयला जाल्यार.
- कोरोना व्हायरस संसर्गीक माश्याच्या लागीचो संबंध आसा जाल्यार.

कसल्यो तपासणी करणे आनी त्यो ख्रय करणे?

जर तुमका कसलीच लक्षण (खोकल्यो, जोर वा स्वास घेवपाक त्रास जाता) ना जाल्यार तुमका कोविड-१९ (COVID-19) हाचि तपासणी करपाची गरज ना.

जर तुमका वयर आशिळ्ही लक्षण आसा आनी कोविड-१९ (COVID-19) हातून दुशीत जाल्या देशातल्यान आयला जाल्यार वा ज्या प्रयोगशाळेन पाँजिटीव्ह केस सापडल्या थंय जर तुजो संपर्क आसा जाल्यार तुवें रोकड्याच राज्याच्या हेल्पलाईन क्रमांकाचेर वा भारत सरकारच्या आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्रालयाकडे संपर्क संघूक जाय.

२४ तास हेल्पलाईन : ०११-२३९७ ८०४६
आनी टोल फ्री नं : १०७९

- हेल्पलाईन डेस्क तुमका संपर्क करपाची माहिती नोंद करतले आनी कोवीड-१९ (COVID-19) चे तपासणीचे शिश्टाचार घेवन तुमका संपर्क करतले.
- जर तु शिश्टाचाराप्रमाणे तपासणीच्या पात्रतेन येता जाल्यार, सरकारान मान्यता दिल्या त्या प्रयोगशाळेन तुजी तपासणी जातली.

कोरोना वायरस ह्या संस्कृतिकाक उपचार आला?

- आज पर्यंत कोरोना वायरस ह्या संसर्गीकाक कसलोच उपचार ना.
 - कोरोना वायरस ह्या संसर्गीकाचे उपचार जशी लक्षणा दाखवयता त्या प्रमाणे आसता.
 - हो जंतुसंसर्ग असल्या कारणाकलागून, ८०% रुग्ण ह्या संसर्गीकातल्यान मुक्त जाता.
 - थोड्या प्रमाणान रुग्णांक जर तांचे दुयेताची लक्षणा खर आसा जाल्यार रुग्णालयानं/आयसियू भरती करचे पडता.

Translated by

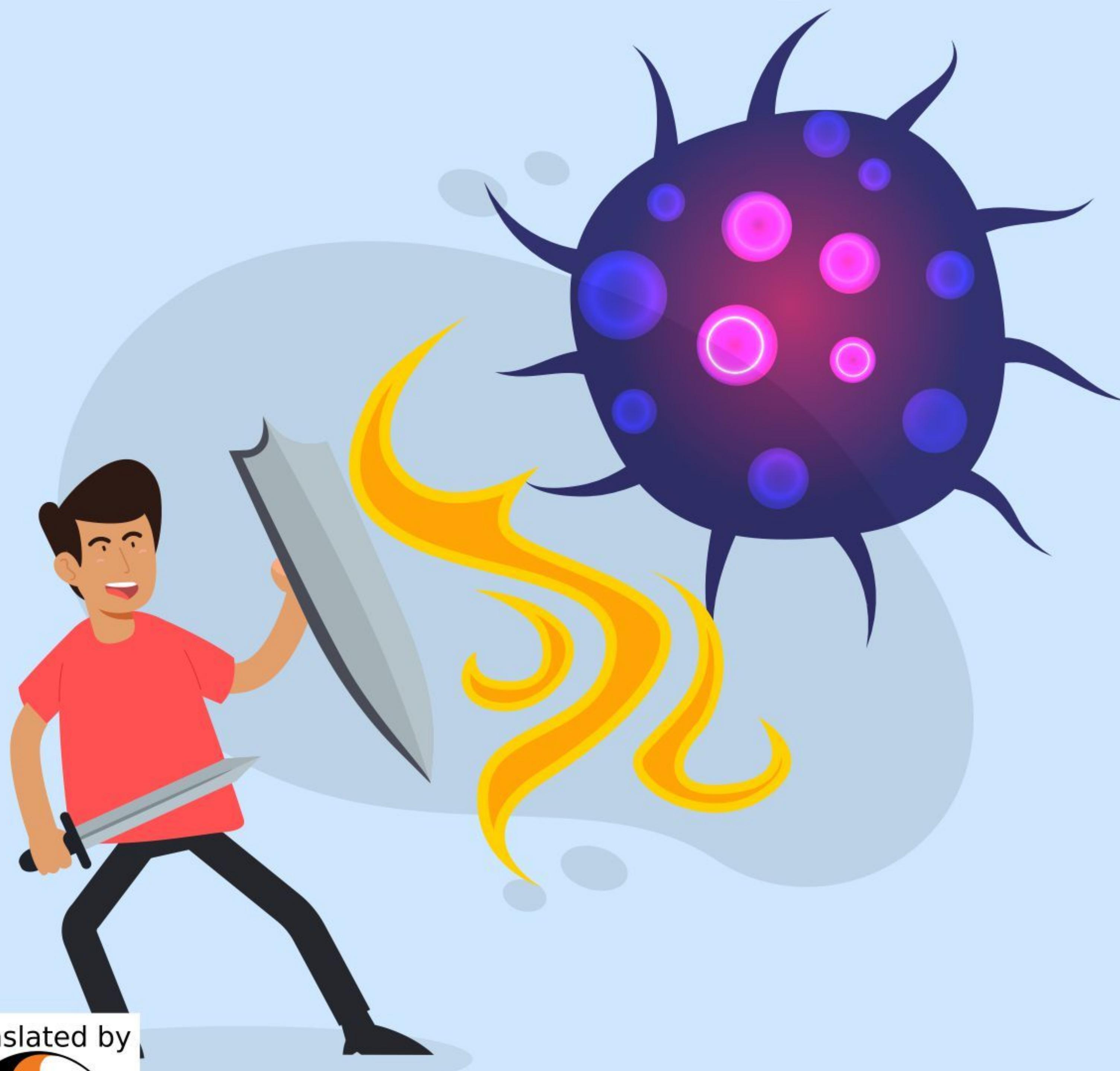

Spoken Tutorial
IIT Bombay

कोविड-१९ (COVID-19)

कोरोना वायरस संस्थार्थीकार्या उपचारक विवर उपलब्ध आसा?

- ना, आता पर्यंत ह्या संसर्गीकाचो लक्षणाचेर उपचार करपाक वर्खद ना पूण चडशे लोक स्वताच सारके जाता जशे बाकीच्या विषाणूच्या दुयेतासारखे.
 - जर रुग्ण सामको दुयेत आसा जाल्यार बाकीच्या कोरोना वायरसाच्या संसर्गीकान वापरिल्ली थोडी वर्खदा वापरतात.

Translated by

Spoken Tutorial
IIT Bombay

हाव स्वताची आनी मुज्या फॅमिलीची कश्यातरेन रुग्णवण करू?

- जर जतनाय घेत जाल्यार तू स्वताची कोविड-१९ (COVID-19) कडल्यान संसर्गीक वा ताचो प्रसार करपाची संभावना कमी करू येता.
- भायरसावन आयल्या उपरांत वा कोरोना वायरस संसर्गीक रुग्णाक मेळून आयल्या उपरांत सतत तुमचे हात अल्कोहल आधाराच्या हँड रब वा शाबणावांगडा उदकान धुवन निवळ करा.
- तुज्या आनी जो खोकता वा शिको कडता ताच्या मदी सुमारेस १ मीटरचो (३ फीट) अंतर दवारचो.
- दोळ्यांक, तोंडाक आनी चेहऱ्याक हात लावपाचे टाळात.
- काळजी घेयात कि तू आनी तुज्या बरोबर आशिल्ले लोक स्वासनाची स्वच्छता बाळगीता. हाचो अर्थ असो कि तुमि तोंड आनी नाक कोपर वा टिशू वापरून खोकताना वा शिको काडताना दापात. उपरांत वापरिल्लो टिशू भायर उडोवचो.
- तुका जिवाक बरे दिसना जाल्यार घरा रावात. जर तुमका जोर, खोकली वा स्वास घेवपाक त्रास जाता जाल्यार वैजकी सल्लो घेवचो.

मुखामळ कोणे घ्यालवा?

ज्या मनशाक हाचि लक्षणा ना तांका मुखामळ वापरपाची गरज ना.

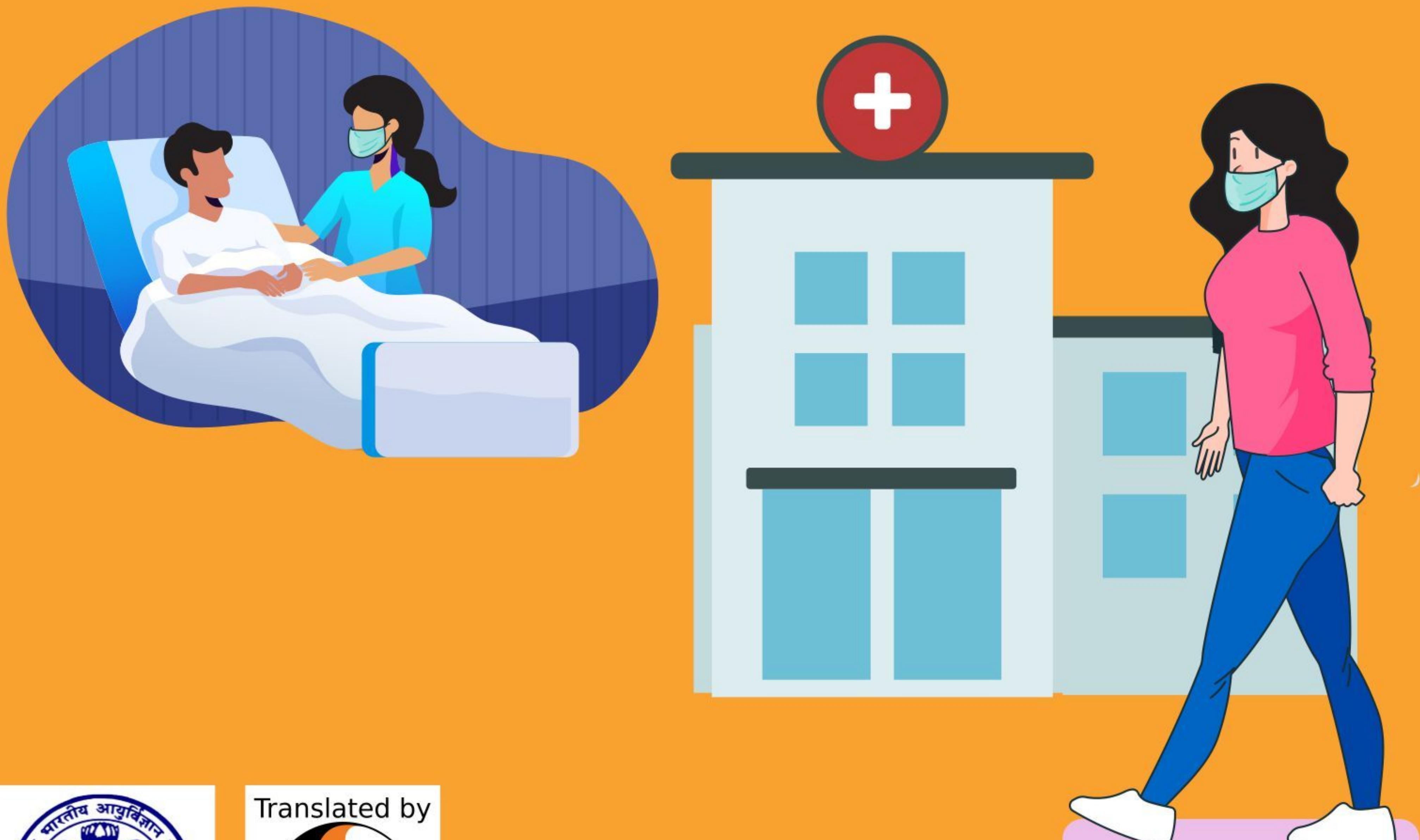
वैजकी मुखामळचो वापर निरोगी मनशान ज्याका कसलीच लक्षणा ना ताणे करप ना करण हाच्याखातीर सुरेक्षेबद्दल खोटी भावना प्रगत जाता आनी हात धुवपासारख्या गरजेची प्रक्रयेकडे आमचे लक्ष उरना.

ह्या परिस्थितीन, चड परिणामकारक पावला हि आसातः

- २० सेकन्डस पर्यंत सतत शाबणान आनी उदकान हात धुवप. ७०% अल्कोहोल आशिल्लो हॅंड सॅनिटायझर २० सेकन्डस वापरप. जर हात हल्शीक वा चिखलाचे जाल्यात जाल्यार हॅंड सॅनिटायझर वापरू नाका, पूण हात चडकरून शाबणान आनी उदकान धुवचे.
- खोकताना वा शिको काडताना नाक आनी तोंड रुमाल वा टिशु पेपर वापरून धापात. जर रुमाल वा टिशु पेपर उपलब्द ना जाल्यार, कोपरार खोकात. टिशु पेपर वापरून जाल्या उपरांत रोकड्याच उडोवचो आनी हात धुवचे.
- मुखाक, तोंडाक, नाकाक आनी दोळ्यांक हात लावपाचे टाळत.
- खोकल्यो वा शिको काडता त्यांच्याकडल्यान मीटरभर पयस रावात. तुमच्या शरीराच्या तापमानाचेर नदर दवरची .

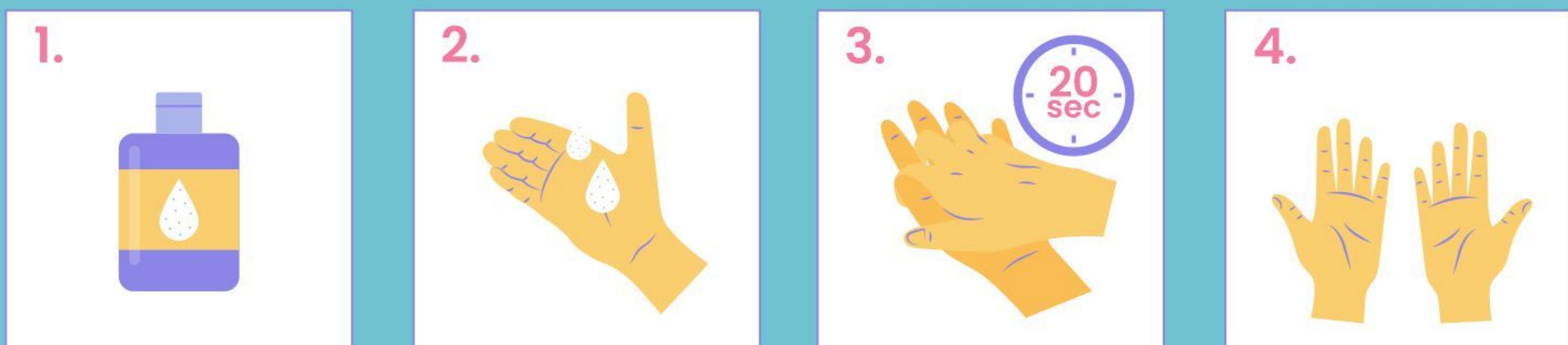
केज्जा आनी कोणे वैजकी मुख्यामळ वापरण (आरोग्य सेवेच्या कामगारशिवाय) ?

- जेन्ना मनशाक खोकली वा जोर येता तेन्ना. दुयेत आसताना वैजकी तीन थरांचे मुख्यामळाचो वापर केल्यार तुमचे संसर्गीकण दुसर्यांमधी पसरपाक आडावपाक शकतात. तरीसुद्धा, संसर्गीकण दुसर्यांमधी पसरपाक न दिवचे म्हण तुमका तुमचे हात सतत धुवपाची गरज आसा.
- आरोग्यसेवेचो लाभ घेवपाक वता तेन्ना.
- जेन्ना तू दुयेत मनशाची सेवा करता तेन्ना.
- दुबावी/सिद्ध जालल्या मनशाची घरान सेवा करतात जाल्यार ताच्या लागच्यानी वैजकी तीन थरांचे मुख्यामळाचो वापर करपाक जाय.

हॅन्ड सॅनिटायझरचे काम किते?

- तुमि जर कोरोना वायरस संसर्गीक मनशाची सेवा करता तेन्हा हॅन्ड सॅनिटायझर वापरप.
- चडश्यावेळा शिफारीश करता की हात सतत शाबणान आनी उदकान २० संकेंड्स पर्यंत दुवप.
- जर हात हळशीक वा चिखलाचे जाल्यात जाल्यार हॅन्ड सॅनिटायझर वापरू नाका, पूण हात चडकरून शाबणान आनी उदकान धुवचे.

कोरोना व्हायरस संसर्गिताच्या उपचार करण्याक
अमकेशे खाणे/यिण्याचे कसली भूमिका आसा?

हांचेर निश्चित अशी काय शिफारीश ना पूण
प्रत्येकान निरोगी रावपाखातीर सदा खाता ते
खावचे जशे की फळा, भाजी आदी

कोरोना व्हायरस संसर्गिकाच्या उपचाराखातीर वेकसिन उपलब्द आसा?

- आता पर्यंत कोविड-१९ संसर्गिकाच्या उपचाराखातीर वेकसिन उपलब्द ना.

कोरोना वायरस ह्या संकटप्रसंगाकडे जुँजपाक आमच्याकडे मरजेच्यो मजाली आसा?

- आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्रालयान जर संसर्गित कोरोना वायरस रुग्णांक रुग्णालयांत भर्ती करचे पडले जाल्यार ताची देखभाल करपाक नियुक्त केलल्या भलायकी सेवेची सुविधेची तयारी करपाच्या दिशेनं फावोशी पावला घेतल्या.
- वेगळोपाक आनी घरांत वेगळेपणान रावपाक, नमुना चाचणी, प्रयोगशाळेची सुविधा आनी भर्ती केल्या रसुगणांक सोडपाच्या संबंधीत फावोश्यो एसओपीस आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्रालयाच्या (एमओएचएफडब्ल्यू) सार्वजनिक वेबसाइटीर उपलब्द आसा.

सर्वसदारणश्यो कटीची मज्जाली ख्रयाच्यो ?

हो रोग चिकन, तात्या आनी मास खाल्यार पसरता ?

हाच्याबद्दल निर्णायक पुरावो ना कि बन्या तरेन शिजलेल्या जेवणातल्यान हो रोग पसरता.

की हो रोग पालतू जनावराकडल्यान पसरता ?

आता पर्यंत हो रोग पालतू जनावराकडल्यान पसरिल्लो पळोना.

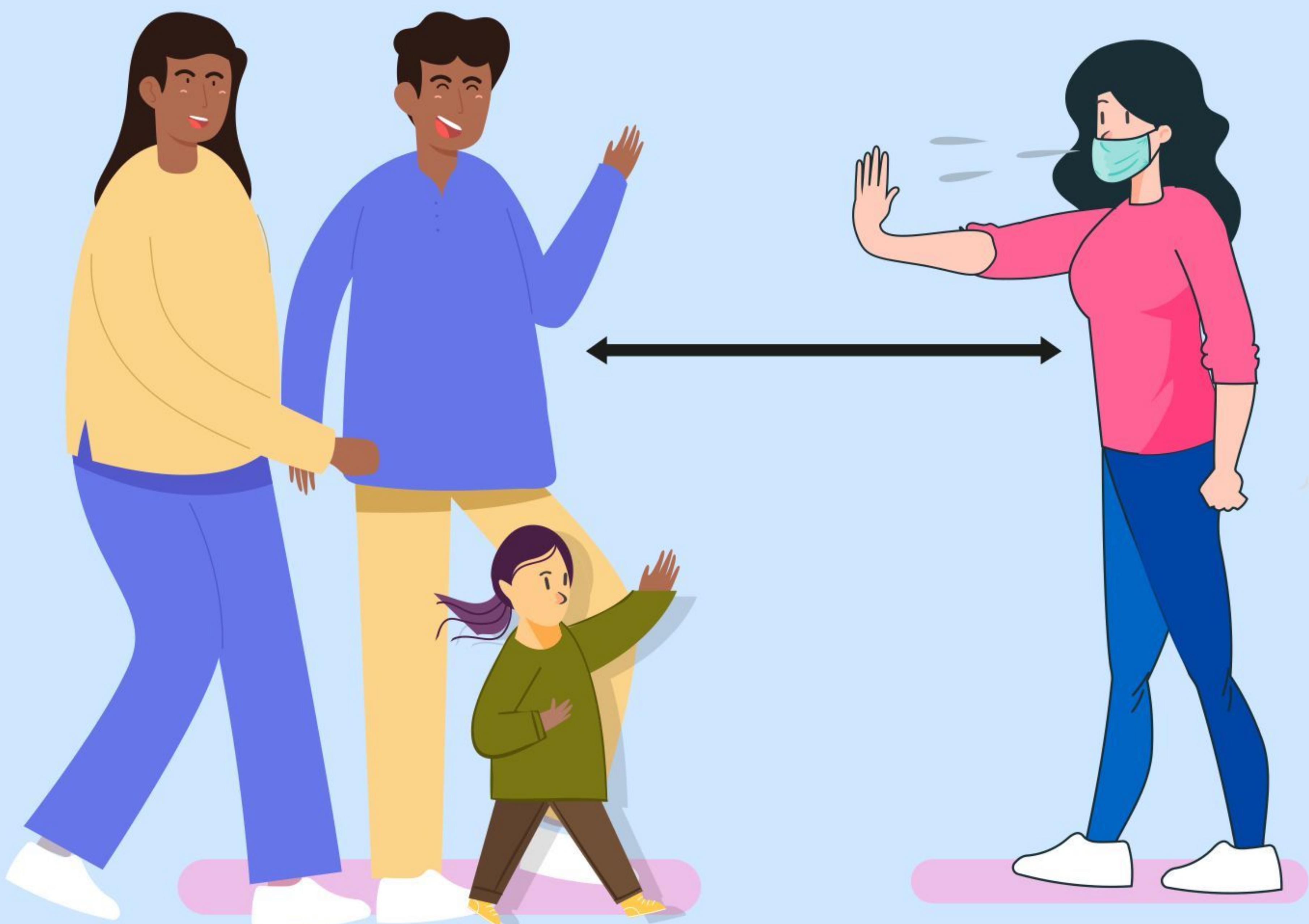
कोरोना वायरस संसर्गीक जावन मेल्ल्या मनशाचे शरीर हे संसर्गीक पसरता ?

कोरोना वायरस संसर्गीक जावन मेल्ल्या मनशाच्या शरीरातल्यान हे संसर्गीक पसरना.

ह्या रोग्याक नियंत्रणात दबवण्याक हात्व कश्या तरेन मदत करण्याक शकता?

- प्रत्येकान स्वताची बरी निवळसाण दवरून, हात धुवून आनी खोकपाचे शिश्टाचार पाळून मदत करू येता.
- प्रत्येकान कारणा शिवाय भोवप, सार्वजनिक मेळाव्यान सहभाग जावप टाळप आनी जातातीतले सामाजिक अंतर दवरपाक निश्चित करू येता.
- हे मोठ्या प्रमाणे सक्रीय संक्रमणाची साखळी मोडपाक सहयोग करतले.

शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम्

एम्स, नवी दिल्ली

गरज लागल्यार मदतीखातीर
नंबर खंयचे ?

कोरोना वायरसाच्या मदतीखातीर नंबर : ०११-२३९७ ८०४६
टोल फ्री नंबर : १०७५

भविश्यान येवपी माहितीखातीर आरोग्य आनी
कुटुंब कल्याण मंत्रालयच्या वेबसाइटीर
वयचे.

अखिल भारतीय आयुर्विज्ञान संस्थान (एम्स), नवी दिल्ली.